

25 Rzeczpospolita w czasach Jana III Sobieskiego

WYMAGANIA WYNIKAJĄCE Z PODSTAWY PROGRAMOWEJ

XXII. Polityka wewnętrzna i zagraniczna Rzeczpospolitej Obojga Narodów w XVII w.

Uczeń:

- 2) opisuje sytuację wewnętrzną i położenie międzynarodowe Rzeczpospolitej Obojga Narodów w latach 1669–1696;
- 3) ocenia znaczenie bitwy pod Wiedniem dla losów Rzeczpospolitej Obojga Narodów i Europy;
- 4) charakteryzuje zmiany granic Rzeczpospolitej Obojga Narodów w XVII w.;
- 5) zestawia najważniejsze wydarzenia z dziejów Rzeczpospolitej Obojga Narodów, Europy i świata w XVII w.

Uczeń spełnia wymagania określone dla zakresu podstawowego, a ponadto:

- 1) wyjaśnia wewnętrzne i międzynarodowe uwarunkowania XVII-wiecznych konfliktów Rzeczpospolitej Obojga Narodów;
- 2) przedstawia przebieg wojen toczonych przez Rzeczpospolitą Obojga Narodów w XVII w., z uwzględnieniem roli wybitnych dowódców i polityków, w tym: Jana Karola Chodkiewicza, Stefana Czarnieckiego, Jana III Sobieskiego.

CZAS ZAJĘĆ

2 godziny lekcyjne

CELE LEKCJI

Uczeń:

ZNA

- daty: 1669, 1672, 1673, 1674, 1676, 1683, 1684, 1686, 1698, 1699
- postacie: Michała Korybuta Wiśniowieckiego, Piotra Doroszenki, Jana III Sobieskiego, Kara Mustafy
- postanowienia traktatu w Buczaczu, rozejmu w Żurawnie i pokoju w Karłowicach
- bitwy z czasów wojen polsko-tureckich
- członków Ligi Świętej

ROZUMIE

- pojęcia: traktat w Buczaczu, jasyr, czambuł, haracz, rozejm w Żurawnie, traktat (pokój) Grzymułtowskiego, Liga Święta, pokój w Karłowicach
- przyczyny wybuchu konfliktu z Turcją
- powody utworzenia Ligi Świętej
- rolę Jana III Sobieskiego podczas bitwy pod Wiedniem

POTRAFI

- przedstawić powody wyboru Jana Sobieskiego na króla
- omówić przebieg bitwy pod Wiedniem
- wskazać na mapie ziemie przyłączone do Polski w wyniku pokoju w Karłowicach

Materiał realizowany na pierwszej godzinie lekcyjnej

I. WPROWADZENIE

Podajemy temat i główny cel lekcji.

II. ROZWINIĘCIE

Lekcja zostanie przeprowadzona z zastosowaniem metody stacji. Kładziemy zadania wydrukowane w kilkunastu kopiach przy każdej z ośmiu stacji. ► Dzielimy klasę na dwuosobowe grupy. Uczniowie podchodzą w parach do kolejnych stacji i rozwiązują zadania. Na bieżąco sprawdzamy odpowiedzi zespołów.

Na koniec tej części lekcji podsumowujemy pracę uczniów.

III. PODSUMOWANIE

Zadajemy pytanie:

- Jaką rolę w wojnach państw europejskich z Turcją w drugiej połowie XVII w. odegrała Rzeczpospolita?

METODY KONTROLI

Uczniowie opracowują po dwa pytania do tematu omówionego na dzisiejszej lekcji. Zapisują je na kartce lub w aplikacji [Mentimeter](#). Następnie nauczyciel wybiera pytania, a uczniowie na nie odpowiadają, wpisując odpowiedzi w swoich zeszytach.

PRACA DOMOWA

Wykonaj polecenie 1 z podręcznika (s. 259).

Materiał realizowany na drugiej godzinie lekcyjnej

I. WPROWADZENIE

Podajemy temat (*Bilans wojen XVIII-wiecznych w Rzeczpospolitej*) i główny cel lekcji (*Ocenię wojny prowadzone przez Rzeczpospolitą w XVII w.*).

II. ROZWINIĘCIE

Dzielimy klasę na trzyosobowe grupy i rozdajemy im schematy drzewa decyzyjnego. ►

Po wykonaniu zadania uczniowie prezentują efekty swojej pracy na forum klasy.

III. PODSUMOWANIE

Zadajemy uczniom pytanie, nawiązując do ich pracy w grupach:

- Jaka była sytuacja Rzeczpospolitej pod koniec wojen XVII-wiecznych?

METODY KONTROLI

Dzielimy klasę na cztery grupy i rozpoczynamy grę na stronie baamboozle.com. ▶
Pierwsza grupa wybiera numer zadania, nauczyciel je odczytuje, a uczniowie, naradzając się w zespole, udzielają odpowiedzi. Następnie do gry przystępuje kolejna grupa.

PRACA DOMOWA

Co się przyczyniło do klęsk Rzeczypospolitej podczas wojen w XVII w.? Uzasadnij odpowiedź.